

FIȘA DISCIPLINEI

ETICA MEDICALA. DEONTOLOGIE MEDICALA SI BIOETICA

1. Date despre program

1.1.	UNIVERSITATEA DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE “CAROL DAVILA”
1.2.	FACULTATEA DE MEDICINA / DEPARTAMENTUL ȘTIINTE MORFOLOGICE
1.3.	DISCIPLINA DE MEDICINA LEGALA SI BIOETICA
1.4.	DOMENIUL DE STUDII: ETICA MEDICALA, DEONTOLOGIA MEDICALA SI BIOETICA
1.5.	CICLUL DE STUDII: LICENȚĂ
1.6.	PROGRAMUL DE STUDII: ZI

2. Date despre disciplină

2.1.	Denumirea disciplinei : ETICA MEDICALA, DEONTOLOGIA MEDICALA SI BIOETICA						
2.2.	Titularul activităților de curs:						
2.3.	Titularul activităților de seminar:						
2.4. Anul de studiu	III	2.5. Semestrul	V-VI	2.6. Tipul de evaluare	Examen	2.7. Regimul disciplinei	Oblig

3. Timpul total estimat (ore/semestru de activitate didactică)

3.1. Nr ore pe săptămână	2	din care : 3.2. curs	1	3.3. seminar/ laborator	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	28	Din care : 3.5. curs	14	3.6. seminar/ laborator	14
Distributia fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					
Pregătire seminarii / laboratoare, teme, referate, portofoliu și eseuri					
Tutoriat					
Examinări					
Alte activități					
3.7. Total ore de studiu individual					
3.9. Total ore pe semestru					
3.10. Numărul de credite		ETICAMEDICALA, DEONTOLOGIE SI BIOETICA			2

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu e cazul
4.2. de competențe	Nu e cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Proiector, laptop
5.2. de desfășurare a seminarului / laboratorului	Proiector, laptop

6. Competențe specifice acumulate

6.1 Competențe profesionale (exprimate prin cunoștințe și abilități)	<ul style="list-style-type: none">• Identificarea corectă a principiilor și normelor morale și legale ale activității medicale• Rezolvarea dilemelor etice medicale• Identificarea și stabilirea tipurilor de relație medic-pacient care pot optimiza îngrijirea medicală.• Identificarea valorilor etice ale individului și ale societății și interferența lor. Valorile utilitarianismului în practica medicală.• Obținerea unui consimțământ informat în actul medical și în cercetarea științifică• Informarea medicală între dreptul pacientului și obligația medicului• Confidențialitatea actului medical• Loialitatea medicală, nondiscriminarea• Alocarea resurselor limitate• Competența și profesionalismul medical, independența profesională• Etica relației dintre colegi. Colegialitatea și solidaritatea medicală. Cofraternitatea.• Principiile bioeticii în cercetarea medicală• Dreptul la reproducere, reproducerea asistată, statutul moral al embrionului• Etica cercetării pe subiectul uman• Problematika eutanasiei, sinuciderii asistate• Îngrijirile paliative, moartea cerebrală
6.2 Competențe transversale (de rol, de dezvoltare profesională, personale)	<ul style="list-style-type: none">• în abilități de lucru în echipă intra, inter și transdisciplinară• abilități de comunicare orală și scrisă în limba maternă/străină• utilizarea tehnologiei informației și comunicării• respectarea drepturilor pacientului și managementul optim al relației medic-pacient• luarea deciziilor profesionale• toleranța față de diversitate și multiculturalitate,• autonomia învățării• inițiativă și spirit antreprenorial• respectarea și dezvoltarea valorilor și eticii profesionale

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general	Cunoastere in domeniul relatiilor etice in practica medicala, a valentelor relatiei medic-pacient si medic-societate, conturarea mecanismelor etice ale deciziilor profesionale, dezvoltarea valorilor care stau la baza moralei profesionale, autonomie si responsabilitate profesionala, implicare sociala si interactiune de grup, dezvoltare personala si profesionala
7.2. Obiective specifice	Elaborarea consimtamantului informat, respectul drepturilor pacientului, respectul autonomiei , promovarea valorilor beneficentei si non maleficentei, bazele morale si etice ale cercetarii pe subiectul uman Respectul pentru normele etice profesionale si deontologice, promovarea umanismului profesiei. Identificarea unei dileme etice medicale, a valorilor morale care o compun si a cailor de rezolvare a acesteia

8. Conținuturi

8.1. Curs	Metode de predare	Observații
1.Nevoia de moralitate in practica medicala. Relatia medicului cu ceilalti colegi	Prelegere si expunere media	Prelegeri 1= 1h
2.Elemente de etica medicala. Dileme etice.	Prelegere si expunere media	Prelegeri 1= 1h
3. Valori morale ale relatiei medic-pacient	Prelegere si expunere media	Prelegeri 1= 1h
4. Valori legale ale relatiei medic-pacient	Prelegere si expunere media	Prelegeri 1= 1h
5. Modele ale relatiei medic-pacient	Prelegere si expunere media	Prelegeri 1= 1h
6. Mecanismul deciziei profesionale in medicina. Autonomia pacientului. Cel mai bun interes al pacientului. Evaluarea beneficiu-riscuri	Prelegere si expunere media	Prelegeri 1= 1h
7. Informarea medicala si comunicarea cu pacientul si apartinatorii. Consimtamantul informat	Prelegere si expunere media	Prelegeri 1= 1h
8. Confidentialitatea medicala si secretul profesional	Prelegere si expunere media	Prelegeri 1= 1h
9. Relatia medicului cu societatea. Transplantul de tesuturi si organe. Moartea cerebrala		
10. Elemente de deontologie medicala. Datoria de ingrijire. Datoria de diligena. Profesionalismul in practica medicala.	Prelegere si expunere media	
11.Documente normative ale eticii medicale: Juramentul Hipocratic, Declaratia de la Geneva, Codul deontologic al Colegiului medicilor, Declaratia de la Helsinki, Recomandarea WMA privind Drepturile pacientului de la Lisabona, raportul Belmont	Prelegere si expunere media	
12. Cercetarea stiintifica pe subiectul uman si dezvoltarea bioeticii.	Prelegere si expunere media	Prelegeri 1= 1h
13. Aspecte ale bioeticii inceputului vietii: dreptul la reproducere, conflictul materno-fetal, statutul moral al embrionului, avortul, eugenia	Prelegere si expunere media	Prelegeri 1= 1h
14. Aspecte ale bioeticii ale sfarsitului vietii: eutanasia, sinuciderea asistata, paliatia.	Prelegere si expunere media	Prelegeri 1= 1h

Bibliografie:

- CG CURCA. Elemente de etica medicala. Norme de etica in practica medicala: despre principiile bioeticii.** Ed. Casa Cartii de Stiinta Cluj (2012). ISBN: 606-17-0297-8
- CG CURCA. Suport electronic de curs** www.eticamedicala.ro la Modul de etica medica, deontologie si bioetica pentru Fac. Medicina, UMFC
- TOM L. BEAUCHAMP and JAMES F. CHILDRESS. Principles of Biomedical Ethics. Seventh Edition**
ISBN: 9780199924585

8.2. Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Dualitatea actului medical: umanitate-competența. Posibile situații de conflict între medici și cai etice de rezolvare Exemple de caz.	Exemple, cazuri clinice, expunere media.	Prelegeri 1= 1h
2. Dilema etică: Exemple de caz. Dileme etice medicale: exemple de caz	Exemple, cazuri clinice, expunere media.	Prelegeri 1= 1h
3. Valori morale ale relației medic-pacient	Exemple, cazuri clinice, expunere media.	Prelegeri 1= 1h
4. Valori legale ale relației medic-pacient.	Exemple, cazuri clinice, expunere media.	Prelegeri 1= 1h
5. Modele ale relației medic-pacient	Exemple, cazuri clinice, expunere media.	Prelegeri 1= 1h
6. Mecanismul deciziei profesionale în medicina: a trata/a nu trata, a informa/ a nu informa, a spune adevărul. Balanța beneficiu/riscuri. Autonomia pacientului.	Exemple, cazuri clinice, expunere media.	Prelegeri 1= 1h
7. Consimțământul informat	Exemple, cazuri clinice, expunere media.	Prelegeri 1= 1h
8. Confidențialitatea medicală	Exemple, cazuri clinice, expunere media.	Prelegeri 1= 1h
9. Viața și sănătatea pacientului deasupra intereselor societății și științei. Alocarea resurselor limitate. Transplantul de țesuturi și organe	Exemple, cazuri clinice, expunere media.	Prelegeri 1= 1h
10. Jurământul Hipocratic, Declarația de la Geneva, Declarația de la Helsinki, Recomandarea WMA privind Drepturile pacientului de la Lisabona, raportul Belmont	Exemple, cazuri clinice, expunere media.	
11. Codul deontologic al Colegiului medicilor din România comentat	Exemple, cazuri clinice, expunere media.	Prelegeri 1= 1h
12. Cercetarea științifică pe subiect uman: voluntariatul participării, balanța riscuri/beneficii, persoane/grupuri vulnerabile, nondiscriminarea: abateri de la etica cercetării pe subiect uman;	Exemple, cazuri clinice, expunere media.	Prelegeri 1= 1h
13. Bioetica începutului vieții: exemple de caz	Exemple, cazuri clinice, expunere media.	Prelegeri 1= 1h
14. Bioetica sfârșitului vieții	Exemple, cazuri clinice, expunere media.	Prelegeri 1= 1h
Bibliografie:		
1. Etica medicală, deontologie. Elemente de Bioetica. Ed. Casa Cartii de Stiinta Cluj (2013)		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este corelat cu programa de rezidențiat de bioetică asigurând transversal un transfer optim al cunoștințelor către studentul la medicină dar în același timp o bază pentru completarea acestora în perioada postuniversitară de rezidențiat cu analiză pe specialități și pe cazuri, ceea ce determină optimizarea unei relații medic-pacient la momentul începerii practicii profesionale și facilitează accesul absolvenților pe piața muncii medicale.

10.Evaluarea

Tip de activitate	8.1. Criterii de evaluare	8.2. Metode de evaluare	8.3. Pondere din nota finală
10.1 Curs	Implinirea standardelor solicitate	Examinare scrisa	80%
10.2 Seminar / laborator	Implinirea standardelor solicitate	Examinare orala	20%
Standard minim de performanță			
Nota 5 corespunzatoare cunoasterii (1) principiilor bioeticii, (2) tipurilor de relatii medic-pacient, (3) cunoasterea principiilor practicii medicale exprimate in decalogul Codului Deontologic al Colegiului medicilor din Romania, (4) explicatia interdictiei practicii eutanasiei si eugeniei, (5) consimtamantul sla actul medical si secretul profesional			

Data completării:

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

.....

.....

.....

.....

.....

.....

**Data avizării în Consiliul
Departamentului:**

Semnătura directorului de departament

.....